

Aanleiding

De opmars van de eikenprocessierups (EPR) de afgelopen jaren met alle bijbehorende overlast roept om een meer gestructureerde aanpak van preventie en bestrijding. De publieke 'onrust' over dit onderwerp vraagt om een bijbehorend plan van aanpak voor communicatie. Hiervoor hebben de gemeenten Goirle, Hilvarenbeek, Oisterwijk, Haaren en de GGD elkaar opgezocht. In onderlinge afstemming wordt per gemeente een plan van aanpak gemaakt met bijbehorend communicatieplan. Dit wordt nadrukkelijk afgestemd met de GGD, zodat ieder vanuit de eigen rol communiceert en we gebruik kunnen maken van elkaars kennis en kunde.

Communicatiedoelen

Intern	Extern
<ol style="list-style-type: none">1. Kennis: medewerkers weten wat van hen verwacht wordt, waar nesten gemeld kunnen worden, waar achtergrondinformatie te vinden is, wie aanspreekpunt intern is etc. Medewerkers die met bestrijding bezig zijn, weten hoe ze veilig moeten werken. Medewerkers weten dat de gemeente niet alle overlast kan wegnemen maar dat daarin keuzes gemaakt moeten worden.2. Houding: medewerkers hebben begrip voor de keuzes van de gemeente in het plan van aanpak en de prioriteiten die hierin gekozen zijn. Zij dragen dat actief uit bij vragen van inwoners/ondernemers.3. Gedrag: Medewerkers dragen actief bij aan beheersing van de EPR. Zij melden nesten ook bij het meldpunt. Zij verwijzen inwoners/ondernemers naar het meldpunt of naar de website voor meer informatie. 'In het veld' zijn zij de oren en ogen van de organisatie, zij koppelen terug hoe de aanpak ervaren wordt.	<ol style="list-style-type: none">1. Kennis: Doelgroepen weten wanneer ze overlast van de EPR kunnen verwachten en wanneer de bestrijding start of moet starten. Inwoners en ondernemers weten wat ze kunnen verwachten van de gemeente en wat ze zelf kunnen/moeten doen of juist niet moeten doen. Ze zijn op de hoogte van inzet op preventie en bestrijding. Het meldpunt is bekend. Verder weten ze hoe ze overlast moeten voorkomen en wat te doen bij (gezondheids)klachten. Evenementenorganisatoren zijn op de hoogte van hun verantwoordelijkheden en weten dat een informatieblad beschikbaar is.2. Houding: Doelgroepen hebben begrip voor de keuzes die de gemeente heeft gemaakt in het plan van aanpak en de prioriteiten die gekozen zijn.3. Gedrag: Inwoners melden nesten bij de gemeente. Op eigen terrein regelen zij bestrijding indien nodig. Doelgroepen weten wat te doen bij klachten. Ondernemers informeren hun klanten indien van toepassing. Bij evenementen is informatie beschikbaar over overlast en hoe te handelen bij (gezondheids)klachten.

Communicatiedoelgroepen

Intern	Extern
<ul style="list-style-type: none">• College• Portefeuillehouder• Raad• Telefonisch Service Centrum (TSC)• Beleidsmedewerker volksgezondheid• Evenementencoördinator• Accountmanager ondernemen• Medewerkers• ...	<ul style="list-style-type: none">• Inwoners• Bezoekers• Partners• Pers• Scholen• Evenementenorganisatoren• Recreatiebedrijven• ...

Strategie

1. *Zet in op verwachtingsmanagement*

We vertellen inwoners/bezoekers wat ze van de gemeente kunnen verwachten. We kunnen de overlast niet helemaal wegnemen. We geven aan dat we niet overal kunnen bestrijden en maken ook duidelijk wat inwoners/bezoekers zelf kunnen/moeten doen. We leggen uit waarom we keuzes maken voor preventie, soorten bestrijding en locaties.

2. *Speel tijdig in op de informatiebehoefte*

We starten tijdig in het seizoen met communicatie over de EPR en de bestrijding. We geven aan waar mensen meldingen kunnen doen en vragen kunnen stellen. We monitoren de vragen die (online en offline) leven en passen onze berichtgeving daarop aan. We richten intern een werkgroep in om goede werkafspraken te maken om flexibel en tijdig op de actualiteit in te kunnen spelen.

3. *Bied handelingsperspectief*

We leggen uit wat mensen zelf kunnen doen om overlast te voorkomen of te bestrijden. We vertellen wat ze zelf kunnen doen om blootstelling aan brandharen te voorkomen. Als dat toch gebeurt, leggen we uit hoe ze zelf gezondheidsklachten kunnen behandelen, wanneer het verstandig is om naar de huisarts te gaan. We geven aan waar mensen melding kunnen maken van de EPR(-nesten).

4. *Communiceer vanuit de eigen rol en verwijst door indien nodig*

We verwijzen naar de GGD website www.oakie.info, de GGD deelt daar haar actuele gezondheidsinformatie over EPR.

5. *Zoek afstemming in geval van ernstige incidenten*

De GGD kan bij ernstige gezondheidsklachten de relatie leggen met de EPR en adviseren over prioritering van te nemen maatregelen vanuit gemeente. Deze melding kan zowel via gemeente als GGD binnenkomen. Bij onrust in de media over gezondheid binnen de gemeentegrenzen, kan de GGD meedenken in de communicatieboodschap. Gemeente is woordvoerder.

Communicatieboodschap

De eikenprocessierups zorgt de afgelopen jaren voor steeds meer (gezondheids)problemen. Ondanks preventie en bestrijding kan de gemeente die overlast niet helemaal wegnemen. De gemeente is verantwoordelijk voor preventie en bestrijding van de eikenprocessierups op gemeentelijk grondgebied.

In het beheersplan ligt vast wanneer de bestrijding wordt uitgevoerd, waar en op welke manier. Hierin moeten keuzes gemaakt worden, we kunnen niet alles doen. Keuzes en prioriteiten in het beheersplan zijn gebaseerd op een aantal uitgangspunten (drukke plaatsen, in de buurt van kinderen of ouderen, ernstige gezondheidsklachten, veel dieren, economische schade e.d.). Meldingen van inwoners worden bij een centraal meldpunt ingenomen en geregistreerd.

Inwoners/bezoekers hebben zelf ook een verantwoordelijkheid in preventie, bestrijding en gedrag om blootstelling aan brandharen te voorkomen. Op particuliere grond zijn zij zelf verantwoordelijk voor bestrijding. Wij geven hierover tips (do's en don'ts) en verwijzen door naar www.processierups.nu. Bij gezondheidsklachten of -vragen verwijzen we door naar de website van de GGD, www.oakie.info.

Uit de landelijke leidraad

Inhoud van de externe berichten

1. De inwoner wil graag weten wat hij kan verwachten en wat voor maatregelen genomen worden door de gemeente. Leg ook uit hoe het straatbeeld er uit ziet als ze gaan bestrijden. Geef inwoners ook een handelingsperspectief: ondanks dat het gaat om biologische bestrijdingsmiddelen is het raadzaam om ruime afstand te houden van dergelijke machines. Inwoners kunnen ook zelf een bijdrage leveren aan het voorkomen van overlast: door afstand te houden van (oude) nesten, zelf vogelhuisjes en/of insectenminnende beplanting. Overweeg of gemeente al meldingen van (oude?) EPR nesten wil ontvangen?

2. Attendeer externe doelgroepen dat, ondanks de zorgvuldige preventieve maatregelen het kan zijn dat er nog rupsen aanwezig zijn en dat deze rupsen inmiddels brandharen hebben ontwikkeld. Aandacht voor wat externe doelgroepen kunnen doen om blootstelling te voorkomen. Laat ze meldingen doorgeven en geef aan hoe gemeente met meldingen omgaat. Wat kunnen ze verder verwachten van de gemeente? Herken gezondheidsklachten en weet wat ze moeten doen (verwijs naar www.oakie.info)

2a zie als voorbeeld bericht: <https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=25236>

3. Vertel dat gemeente nesten aan het verwijderen is en op welke wijze. Hoe gaat gemeente om met de meldingen qua prioriteit? Attendeer mensen er op dat ze beter zelf niet kunnen verwijderen. Hoe kunnen ze melden. Een belangrijk aspect is ook contaminatie van bomen van particulieren en hoe hiermee wordt omgegaan.

Communicatiemiddelen

Intern	Extern
<ul style="list-style-type: none">• Intranet• Instructie TSC, FAQ• Infoschermen• Werkgroepbijeenkomsten	<ul style="list-style-type: none">• Website gemeente• FAQ• Social Media (o.a. Oakie)• Folders (o.a. Oakie)

<ul style="list-style-type: none"> • Raadsinformatiebrief 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentepagina • Informatiebrieven • www.oakie.info (ggd) • www.processierups.nu (landelijk kennisplatform) • www.naturetoday.com (voor actuele informatie over EPR. Van kenniscentrum van experts op vrijwillige basis)
--	---

Planning

Wanneer	Wat	Wie
Continu	Monitoring van berichtgeving op naturetoday.com (abonnement) voor actuele situatie om op in te spelen	Coördinator EPR
Februari	Vorbereiden inzet communicatiemiddelen (o.a. toolkit Oakie)	Esther/Marije
Maart	Meldpunt nesten bekendmaken	Esther/Marije
Maart	Opstellen instructie TSC	Liesbeth/Esther/Marije
Maart	Opstellen bericht voor intranet (GHO-net?)	Esther/Marije
Maart	Informatief bericht maken: <ul style="list-style-type: none"> • Wat doen we aan preventie (monitoring)? • Wat doen we aan bestrijding en wat niet? • Wanneer starten we daarmee 	Liesbeth/Esther/Marije
Maart	Communicatie over wat inwoners/ondernemers zelf kunnen doen	Liesbeth/Esther/Marije
Maart	Contact met evenementenorganisatoren	Evenementencoördinator
Maart	Contact met recreatiebedrijven	Accountmanager ondernemen
April	Bij 'Go-moment' van aannemer communicatie over bestrijding en meldpunt	Liesbeth/Esther/Marije
April	Communicatie over hoe te handelen bij klachten	Liesbeth/Esther/Marije
Mei	Tussentijdse berichtgeving over stand van zaken	Liesbeth/Esther/Marije
Mei-juni-juli	Communicatie over handelingsperspectief voor: <ul style="list-style-type: none"> • Melden • Bestrijden • Gezondheidsklachten 	Liesbeth/Esther/Marije
Augustus-september	Evaluatie met werkgroep/samenwerking	allen